

بیانیه جمعی از فعالان سیاسی، فرهنگی، دانشجویی و مطبوعاتی ایران بمناسبت پاسداشت یکصدمین سالگرد انقلاب مشروطیت

هم‌میهنان عزیز،

یک قرن پیش، انقلاب مشروطیت ایران با آرمان استقرار حاکمیت مردم و برچیدن بساط استبداد به پیروزی رسید. این انقلاب، که از جمله طلایه‌های حرکت‌های رهایی‌بخش در قرن بیستم بود، با وجود برخورداری از پشتیبانی گسترده مردم، روحانیان و روشنفکران با موانع و دست‌اندا‌زهایی بسیار پیچیده روبرو شد، به گونه‌ای که با قاطعیت می‌توان گفت آن آرمان‌های بلند، هنوز پس از گذشت یک قرن صورت تحقق نگرفته است.

اگرچه ملت عزیز ما بر خود می‌بالد که در هر مقطع از این صد سال، راهی نو فراروی ملتهای جهان سوم، به ویژه کشورهای اسلامی، گشوده و گام‌های بلندی به سوی آزادی و پیشرفت برداشته و افق‌های گسترده‌ای را در مسیر حق حاکمیت مردم روشن ساخته است، نمی‌توان از این واقعیت متأسف و آزرده نبود که ایران ما خود هنوز نتوانسته است به خواست‌های بزرگ انقلاب مشروطیت و نهضتها و انقلاب پس از آن یعنی آزادی، حاکمیت ملت و محدودیت و پاسخگو بودن قدرت دست یابد.

یکصدسال پیش، نیاکان ما در قانون اساسی حکومت مشروطه تصریح کردند که تمامی قدرت از ملت ناشی می‌شود. اگر ادعا کنیم که سرگذشت پس از پیروزی انقلاب مشروطیت کوشش مردم برای تحقق حاکمیت ملت، از یک سو و توطئه و تلاش قدرتمندان برای مهارکردن و سرکوبی قدرت ملت و جایگزین ساختن قدرتهای قاهر و تمامیت خواه، از سوی دیگر، بوده است. پرسش اصلی این است که چرا میهن عزیز ما که از پیشگامان جنبش‌های آزادی‌بخش در قرن بیستم بوده است، اکنون از بسیاری از هم‌ترازان خود، چه در زمینه استقرار قدرت و حاکمیت مردم و چه در عرصه پیشرفت و توسعه عقب افتاده و با وجود دارا بودن اسباب بزرگی و برخورداری از نعمتهای انسانی و طبیعی خدادادی نتوانسته است به آرمان‌هایی که ایرانیان از یک قرن پیش تاکنون بر آنها پای فشرده‌اند، دست یابد؟

تردیدی نیست که استعمار خارجی و فعالیت‌های توطئه‌گرانه نیروهای ارتجاعی داخلی از جمله عواملی بوده‌اند که تا این زمان هدف‌های انقلاب مشروطه - و به طور کلی، آرمان‌های ملی مردم ایران - را در مسیر تحقق با موانع اساسی روبرو ساخته‌اند. اما اکنون به آن حد از بلوغ سیاسی رسیده‌ایم که بگویم نارسایی و ضعف‌های گوناگون نیروهای ترقی‌خواه، از جمله ضعف سازماندهی، ناستواری، جوزدگی و بسیاری از ناپختگی‌های دیگر، گریبانگیر جریان‌های ملی و مردمی بوده و ملت ایران را در برابر انسجام و قدرت ارتجاع ناکام ساخته است.

ما، امضاکنندگان زیر، با ابراز وفاداری به آرمانها و مطالبات انقلاب مشروطیت، تأمین حاکمیت مردم و مصون نگاه داشتن نهادهای این حاکمیت از تعرضهای ارتجاعی و استبدادی را همچنان مهمترین هدف سیاسی - اجتماعی یک قرن اخیر مردم ایران، از جمله انقلاب اسلامی، می‌دانیم. ما با ابراز تأسف از اینکه کوشش‌های انجام یافته از نیمه دوم دهه ۱۳۷۰، در جریان اصلاح طلبی، به دست‌آورد پایدار و تضمین شده‌ای در راستای پاسداشت حقوق اساسی مردم منجر نشد، نگرانی عمیقمان را از تعطیل محتوایی حاکمیت مردم و مشروط و پاسخگو نبودن قدرت در قانون اساسی جمهوری اسلامی، ابراز کرده، درباره زیانها و خسارتهای بزرگ ملی که در نتیجه حاکمیت یکسویه و استبداد زده بر ملت ما وارد خواهد شد، هشدار می‌دهیم و تاریخ را بر این هشدار حجت می‌گیریم.

۱۳۸۵/۵/۱۲

هاشم آقاجری، ناصر آملی، محمد آزادی، مسعود آقایی، حمید آصفی، بها الدین ادب، طاهر احمدزاده، مهدی امینی زاده، اسدالله امینی، حسین انصاری راد، یداله اسلامی، مصطفی ایزدی، بهزاد احمدی نیا، سامر آقایی، عباس ابوذری، هادی احتشاطی، حسن احمدی، حمید احراری، محسن احمدی، نعمت احمدی، مصطفی اخلاقی، مرتضی اشفاق، حسن افتخاراردبیلی، جلال اقتداری، اعظم اکبرزاده، زهرا اکبرزاده، علی رضا اکبرزادگان، علی اکرمی، محمود امیر احمدی، حجت انصاری، عمادالدین باقی، حیدر ابراهیم بای سلامی، مجتبی بدیعی، کمال الدین بازرگانی، پروین بختیار نژاد، اکبر بدیع زادگان، رحمت الله برهانی، ابوالفضل بازرگان، عبدالعلی بازرگان، فرشته بازرگان، محمد نوید بازرگان، مختار باطولی، روح اله باقرآبادی، ایرج باقرزاده، محمد بسته نگار، مهدی بسته نگار، محمد حسین بنی اسدی، عماد بهاور، محمد بهزادی، حمید بهشتی، محمد بهفروزی، احمد بورقانی، صفا بیطرف، حسین پایا، مسعود پدram، عباس پوراظهري، رضا پویان، محمود پیش بین، حبیب الله پیمان، جید پیمان، سیدمصطفی تاج زاده، عبدالرضا تاجیک، هادی تفنگچی عباس تاج الدینی، حمید تاجرنیا، مصطفی تنها، رضا تهرانی، غلامعباس توسلی، محمد توسلی، محمد رضا توسلی، محمدعلی توفیقی، خالد توکل، محمد توکل، مجید تولائی، مجید جابری، حمیدرضا جلائی پور، جلال جلالی زاده، عباس جنگی، مجتبی جهانی، مجید حاجی بابائی، رضا حاجی، بهمن حافظی، سعید حجاریان، طه حجازی، حسین حریری، حمید حسامی، بهزاد حق پناه، علی حکمت، ابوالفضل حکیمی، عبدالکریم حکیمی، مجید حکیمی، محمد رضا حمسی، محمدحیدری، حمید حدیثیجعفر خائف، محمد خطیبی، ابراهیم خدادادی، امیر خرم، محمدحسین خلیلی اردکانی، ابراهیم خوش سیرت سلیمی، اسماعیل خوش محمدی، هوشنگ خیراندیش، محمدعلی دادخواه، محمد دادفر، رسول دادمهر، محمد مهدی دانشیان، محمود درد کشان، سعید درودی، محمود دل آسایی، عباس دهقان نژاد، مصیب دوانی، پروین دخت دفتری، فریبا داودی مهاجر، ابراهیم دینوی، فاطمه راکعی، امیر رزاقی، محمد صادق ربانی، تقی رحمانی، محمدجواد رجائیان، علیرضا رجایی، احد رضائی، اصغر رضائی، بیوک رضائی، عبدالعلی رضائی، بهمن رضا خانی، سعید رضوی فقیه، حسین رفیعی، مهدی رهنما، رضا رئیس طوسی، فیاض زاهد، جمال زره ساز، علی زرین، محمد ابراهیم زمانی، پرویز زندی نیا، احمد زیدآبادی، محمد رضا زهدی، علیرضا ساریخانی، احمد ساعی، نسرین ستوده، عزت الله سحابی، فریدون سحابی، هاله سحابی، عیسی سحر خیز، محمد سرچمی، سعیده سعیدی، عبدالفتاح سلطانی، مرتضی سلطانی، سیدمحمدعلی سیف زاده، محمدعلی سیدنژاد، محمود بصیر شاددل، ابراهیم شاکری، تقی شامخی، علی شاملو، محمد شانه چی، حسین شاه حسینی، سعید شریفی، محمد شریف، جواد شرف الدینی، کاظم شکری، الله وردی شمبوری، محمود شمس الواعظین، احمد شهمت دار، احمد شیرزاد، فیروزه صابر، هدی صابر، محمد صاحب محمدی، هاشم صباغیان، احمد صدر حاج سیدجواد، رضا صدر، احمد صدری، محمود صدری، لطیف صفری، مهدی صراف، عباس صفائی فر، فضل الله صلواتی، کیوان صمیمی، جلیل ضرابی، علی اشرف ضرغامی، فریدون ضرغامی، اعظم طالقانی، حسام طالقانی، طاهره طالقانی، نرگس طالقانی، اکبر طاهری، رئوف طاهری، محمد طاهری، امیر طیرانی، جمشید عزیززی، سید جعفر عباس زادگان، کریم عابدی، حسن عرب زاده، فیض اله عرب سرخی، روئین عطوفت، علی علوی، علیرضا علوی تبار، محمدباقر علوی، رضا علیجانعلی علیزاده نائینی، محمد جعفر عمادی، محمود عمرانی، علی اصغر غروی علیرضا غروی، ماجد غروی، مسیح غروی، سعید غفارزاده، مسعود غفاری، علی غفرانی، مهدی غنی، محمدتقی فاضل میبدی، نادر فتوره چی، مرتضی فلاح، ارسلان فلاح، ابراهیم فتاحی، مقصود فراستخواه، مهدی فخرزاده، غفار فرزندی، حسن فرید اعلم، هادی قابل، خسرو قشقایی، ماهرو قشقایی، مهدی قلی زاده اقدم، رحمانقلی قلی زاده، عبدالمجید قندی زاده، نظام الدین قهاری، عباس قائم الصباحی، عبدالحسین قمی زاده، مصطفی قهرمانی، حجت الله قیاسی، رحمان کارگشا، اسداله کارشناس، مرتضی کاظمیان، جعفر کامبوزیا، محسن کدیور، منوچهر کدیور، جمیله کدیور، خسرو کردپور، مسعود کردپور، علی کرمی، علیرضا کرمانی، حسن کسمایی، هادی کحال زاده، فاطمه کمالی احمدسرای، الهه کولائی، محمد

کیانوش‌راد، ناصر کمیلیان، پروین کهزادی، یعقوب کوثری، بهناز کیانی، بیژن گل افرا، فاطمه گوارایی، مسعود لدنی، حسین لقمانیان، مجتبی لطفی، فریده ماشینی، سعید متقی، رجبعلی مزروعی، حسین مجاهد، علی مومنی، محمود مومنی، محمد تقی متقی، محسن محقق، نرگس محمدی، محمد محمدی اردهالی، سید علی محمودی، حسین مدنی، سعید مدنی، فرید مرجائی، ماشاءالله مدیحی، مرضیه مرتاضی لنگرودی، مصطفی مسکین، رضا مسموعی، لیلا مصطفوی، مصطفی مصطفوی، عباس مصلحی، محمد جواد مظفر، مهدی معتمدی مهر، احمد معصومی، علی اکبر معین‌فر، اصغر معین‌فر، نوشین محمدی، ضیاء مصباح، یاسر معصومی، بدرالسادات مفیدی، مرتضی مقدم، فهیمه ملتی، مصطفی ملکیان، احمد منتظری، سعید منتظری، خسرو منصوریان، کیوان مهرگان، سیدرضا موسوی سعادتلو، امیر میرخانی، وحید میرزاده، الله کرم میرزایی، فرشته ناصرگیوه چی، حسن نراقی، محمود نعیم پور، علی اکبر نجفی، محمود نکوروح، امیر نکوفر، محمد تقی نکوفر، سید حمید نوحی، فخرالسادات نوربخش، منوچهر نوربخش، صالح نیکبخت، هادی هادی زاده یزدی، ناصر هاشمی، سیدهاشم هدایتی، علیرضا هندی، احسان هوشمند، اکبر والی، رسول وریایی، باقر ولی بیک، جلیل ولی بیک، رحیم یآوری، علی فرید یحیایی، محمود یگانلی، کاظم یزدی، ابراهیم یزدی، حسن یوسفی اشکوری، رضا یوسفیان.